

KESKKONNAMINISTEERIUM

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
koda@koda.ee

18.04.2022 nr 8-2/22/1777

Arvamuse küsimine võõrliikide nimekirja
täiendamiseks

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1143/2014 invasiivsete võõrliikide sissetoomise ja levimise ennetamise ja ohjamise kohta artikli 4 alusel on kehtestatud Euroopa Liidu jaoks probleemsete looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide nimekiri. Määruse alusel kehtestatud nimekirja kuulub hetkel 66 liiki. Euroopa Komisjon on ette valmistanud nimekirja täiendavate liikide lisamiseks ning hääletus on plaanis mais 2022.

Liigi nimekirja kandmisega tagatakse Euroopa looduse kaitse, kuna antud liikidega lakkab kaubandustegevus ning neid asutakse ohjama. Liikide puhul, mis Eestis või Eesti looduses puuduvad, on senisest suurem tõenäosus, et see liik meie loodusesse ei jõua või vähemalt saame selle siia jõudmist edasi lükata.

Liigi nimekirja kandmisel kaob üldjuhul võimalus selle liigi elusisendite kasutamiseks. Nimekirja kantud liikide kasvatamine hobikorras, aga ka majanduseesmärgil on üldjuhul keelatud ning nende levikut looduses on vajalik piirata. Liikide pidamine teaduseesmärgil, tervise edendamiseks või liigikaitseks võib toimuda vaid põhjendatud juhtudel liikmesriigi poolt antava loa alusel. Ülemineku sättena on lubatud poodidel liikide elusisendite varud aasta jooksul maha müüa ning lemmikloomade omanikel lemmikloomad loomade eluea lõpuni pidada.

Ülekaaluka üldise huvi korral, seal hulgas sotsiaalsetel ja majanduslikel põhjustel on nende liikide kasvatamine ka muudel põhjustel võimalik, seda juhul kui Euroopa Komisjon taotluse kooskõlastab. Selliseid erandeid antakse konkreetsele liigi pidamise kohale, mis taotluses selgitab, kuidas liigi loodusesse pääsemine on välistatud – seega erandeid ei anta riigi või liigi põhiselt.

Varasemalt on määruse nimekirja lisatud aktiivselt kasvatatavatest liikidest näiteks kährikkoer ja Soome farmid on vastavad load saanud. Põhjalikum ülevaade määrusega kehtestatud reeglitest ja kehtivast liikide nimekirjast on kättesaadav Keskkonnaministeeriumi kodulehel: http://www.envir.ee/et/EL_voorliigid. Määruse täistekstiga saab tutvuda siin veebilehel: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2014_317_R_0003.

Euroopa Liidu jaoks probleemsete looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide nimekirja uuendatakse regulaarselt. Liikide nimekirja lisamise otsustab määruse 1143/2014 alusel kokku kutsutud komitee, kus Eestit esindab Keskkonnaministeerium. Hetkel on kaalumisel järgmiste liikide nimekirja lisamine:

ladinakeelne liiginimi	eestikeelne liiginimi	inglise keelne liiginimi	rühm
<i>Celastrus orbiculatus</i>	ümaralehine tselaster	Oriental bittersweet	õistaim

<i>Hakea sericea</i>	siidjas haakea	Needlebush	õistaim
<i>Koenigia polystachya</i>	himaalaja põhjatatar (himaalaja kirbutatar)	Himalayan knotweed	õistaim
<i>Phytolacca americana</i>	ameerika kermesmari	American pokeweed	õistaim
<i>Pistia stratiotes</i>	vesisalat	Water lettuce	õistaim
<i>Rugulopterix okamuræ</i>	võõrpruunvetikas	(marine algae)	vetikas
<i>Axis axis</i>	aksishirv	Chital	imetaja
<i>Callosciurus finlaysonii</i>	siiami kabeorav	Finlayson's squirrel	imetaja
<i>Castor canadensis</i>	kanada kobras	Canadian beaver	imetaja
<i>Pycnonotus cafer</i>	salubülbül (harilik salubülbül)	Red-vented bulbul	lind
<i>Lampropeltis getula</i>	kuningmadu	Common kingsnake	roomaja
<i>Xenopus laevis</i>	suur-kannuskonn (aafrika küüniskonn, küüniskonn)	African clawed frog	kahepaikne
<i>Ameiurus melas</i>	must kasssäge	Black bullhead	kala
<i>Ameiurus nebulosus</i>	pruun kasssäge	Brown bullhead	kala
<i>Channa argus</i>	tähniline madupea	Northern snakehead	kala
<i>Fundulus heteroclitus</i>	tribuline fundulus	Mummichog	kala
<i>Gambusia affinis</i>	harilik gambusia	Western mosquitofish	kala
<i>Gambusia holbrooki</i>	ida gambusia	Eastern mosquitofish	kala
<i>Lagocephalus sceleratus</i>	hiid-jänespea	Silver-cheeked toad fish	kala
<i>Morone americana</i>	hele triipahven	White perch	kala
<i>Pterois miles</i>	india tiibkala	Common lionfish	kala
<i>Solenopsis geminata</i>	must tulisipelgas	Imported fire ant	putukas
<i>Solenopsis invicta</i>	punane tulisipelgas	Red imported fire ant	putukas
<i>Solenopsis richteri</i>	troopika tulisipelgas	Black imported fire ant	putukas
<i>Wasmannia auropunctata</i>	elektersipelgas	Electric ant	putukas
<i>Faxonius rusticus</i>	roostevähk	Rusty crayfish	vähilaadne
<i>Boccardia proboscidea</i>	võõrhulkharjasuss	(bristle worm)	rõnguss
<i>Limnoperna fortunei</i>	kuldkaarp	Golden mussel	mollusk
<i>Perna viridis</i>	rohekaarp	Asian green mussel	mollusk
<i>Schizoporella japonica</i>	oranz virvendav sammalloom	(marine bryozoan)	sammalloom

Liikide nimekirja lisamise aluseks on teadlaste poolt heaks kiidetud ingliskeelsed riskihinnangud, mis on alla laetavad aadressilt: <https://transit.envir.ee/message/4G46TT40BEx3UfuT6xhuR9>.

Liikide nimekirja kandmine on oluline samm looduse kaitsmisel, kuid samas seab olulisi majanduspiiranguid, ning nende kahe poole vahel on vajalik leida mõistlik tasakaal. Palume Teilt hiljemalt 2. maiks põhjendatud arvamust eeltoodud liikide nimekirja kandmise poolt või vastu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marku Lamp

Asekantsler

Merike Linnamägi, 626 2900
merike.linnamagi@envir.ee